

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

התוועדויות חג הגאולה

בימים שני ושלישי בשבוע הבא יצוינו ימי הגאולה י"ב-י"ג בתמוז, שבהם שוחרר הרבי הריי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית, על פעילותו לשמירת גחלת היהדות. בריכוזי חב"ד בארץ ובעולם יהיו התוועדויות מיוחדות, ובהן יסופר סיפור המאסר והגאולה ויפקו הלקחים האקטואליים. בתי חב"ד מזמינים את הציבור לבוא להתוועד יחדיו, שבת אחים גם יחד, לשמוח בשמחת הגאולה ולשמוע דברים מפי רבנים, משפיעים חסידיים ואישי ציבור.

פרק יומי במשנה

החל המחזור האחד-עשר של לימוד הפרק היומי במשנה, שבו לומדים פרק משנה ביום. במסלול הלימוד הזה זוכים לסיים את המשנה כולה במשך כשנה וחצי. לוח לימוד יישלח חינם לכל דורש. טל' 052-7667474.

משדר מצוקה לקשישים

אגודת יד שרה מודיעה כי בכל סניפיה אפשר לקבל ללא תשלום את משדר המצוקה החכם, שמוזהה נפילה ומזעיק סיוע מיד. המשדר מיועד במיוחד לקשישים, ובמקרה נפילה המכשיר מזהה גם אם הנופל אינו מסוגל לתקשר, ויחיש עזרה על-פי פרטי המוני המופיעים במוקד.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניוירוק

8:07	7:21	7:27	7:18	7:26	7:10
בניסת השבת					
9:13	8:21	8:28	8:31	8:29	8:27
צאת השבת					

פרקי אבות: פרק ה

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף-יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 073-2480711 • פקס' 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

איך גלגל ההיסטוריה מסתובב

המשטרה החשאית רדפה אותם. התקשורת השחירה את דמותם. הם נשלחו ל'חינוך מחדש' במחנות הכפייה או הוגלו לסיביר. איזה סיכוי היה להם?

המהפכה האמיתית. יהודים צועדים בגאוו בכיכר האדומה (צילום: לוי נזרוב)

שנה לאחר מכן, כשהרבי יצא מרוסיה, שיגר איגרת מיוחדת ובה כתב: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצווה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה". הרבי לא ראה ב"ב בתמוז חג פרטי שלו ונס אישי שקרה לו, אלא אירוע בעל חשיבות רבה מאוד לכל יהודי ברחבי תבל.

המכה הראשונה

השנים עברו וכיום ברור לכול מי ניצח. ה'יבסקציה' חוסלה, הקומוניזם קרס, ברית המועצות עצמה התפרקה, אבל היהדות חיה וקיימת והיא מתחזקת ומתפשטת בכל רחבי האימפריה הקומוניסטית לשעבר ובעולם כולו. שוב ושוב מתברר כי 'העולם הישן' שלנו הוא נצחי ואמיתי מכל האידאולוגיות החולפות.

באותם ימים עדיין היה קשה לראות זאת, אבל כיום ברור לנו כי שחרורו של הרבי היה המכה הראשונה שהחלה לערער את שלטון הרשע. השחרור הזה הבהיר לו ולעולם כולו שבמאבק בין הקומוניזם ובין היהדות - היהדות תנצח. במאבק בין הכפייה ובין האמונה - האמונה תנצח.

זה יום חגה של האמונה בה' ובתורתו, חגם של כל המאמינים בתורת ישראל הנצחית ובמצוותיה. לחיים, יהודים!

אם נתאמץ מאוד לא נוכל לקלוט את משמעות החלטתם של קומץ יהודים לצאת למאבק באימפריה הקומוניסטית, שכורת הניצחון. זה היה לפני כמאה שנים. המהפכה הקומוניסטית נתפסה כהג' שמת כל החלומות. היא דיכאה ביד ברזל כל שריד של התנגדות, ובכלל זה הדת היהודית.

המוני בני העם הרוסי, שנהו אחר הקומוניזם, האמינו שאלה ימות המשיח. עידן מזהיר נפתח. עולם מופלא שאין בו עשירים ועניים, משעבדים ומשועבדים; עולם שבו כל בני האדם ובני כל הלאומים שווים.

היהודים המעטים, שהוסיפו לדבוק באמונה בה' ובתורתו, נתפסו כמחזיקים בנושנות, כמי שמתעקשים לעצום את עיניהם ולא לראות את האור. המשטרה החשאית רדפה אותם. התקשורת השחירה את דמותם והשנייה אותם על הציבור. הם נשלחו ל'חינוך מחדש' במחנות הכפייה או הוגלו לסיביר. איזה סיכוי היה להם?

לא נס פרטי

הקומץ הזה הונהג על-ידי הרבי הריי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש. הוא נעצר פעם אחר פעם והוזהר לחדול מפעילותו לשמירת גחלת היהדות. אך הרבי לא נרתע מהאימים, והוסיף לעודד את חסידיו למסור את הנפש למען קיום היהדות.

כשנוכחו השלטונות שהרבי ממשיך בפעילותו החליטו לאוסרו ולחסלו. גזר דינו כבר היה כתוב וחתום: 'מוות בירייה'. אבל בניסיונות נסוגו השלטונות. בתחילה המירו את עונש המוות בעשר שנות הגליה לאי נידח. לאחר מכן הקלו גם את העונש הזה, ושלחו אותו לשלוש שנות גלות בעיר רחוקה. אך לא חלפו ימים רבים והם שחררו אותו לגמרי.

זה קרה ב"ב"ג בתמוז תרפ"ז (1927). זה היום שבו נאלץ השלטון הקומוניסטי להיכנע אל מול מסירות הנפש של הרבי. זה היה מסר לעולם כולו כי בכוח האמונה והנחישות אפשר לנצח אפילו את שלטון הרשע והעריצות של רוסיה הקומוניסטית.

חשיבותן של תכונות הנפש

הנפש עצמן כוח רב. מי שיש בו שלוש התכונות הטובות האלה הוא כבר מתלמידיו של אברהם אבינו, אף שהדבר עדיין לא בא לידי ביטוי מעשי.

יהודי לא מפחד

כדי להדגיש את כוחן של התכונות הנפשיות האלה המשנה מוסיפה ומפרטת את השכר הצפוי לבעלי התכונות הטובות ועונשם של בעלי התכונות השליליות. אדם בעל תכונות טובות זוכה לשכר בעולם הזה ובעולם הבא, ואילו תכונות שליליות מביאות נזק. לכן המשנה מוסיפה את הפסוק "אנשי דמים ומרמה", לומר שדיי בעצם התכונה הרעה – עינו הרעה של בעלם, איש המרמה – כדי להמיט אסון.

מכיוון שבעצם קיומן של התכונות השליליות טמון כוח של פגיעה ונזק המשנה נחתמת בתפילת דוד המלך "ואני אבטח בך". אף שהתכונות הרעות של תלמידי בעלם הרשע עלולות להזיק, בכליזאת "אני אבטח בך". הכול בא מהקב"ה, ולכן איננו יראים מבשר ודם.

(תורת מנחם תשמ"ו, כרך ד, עמ' 55)

גם לא מובן לשם מה המשנה חותמת במילים "ואני אבטח בך". הלוא את המילים האלה אמר דוד המלך על עצמו, ולא כיוון אותן אל אותם "אנשי דמים ומרמה" המוזכרים קודם לכן; וכאן המשנה עוסקת בעונשם של תלמידי בעלם!?

תלמידיו של אברהם

אלא שיש הבדל מהותי בין המשנה "הווי מתלמידיו של אהרון" ובין משנתנו. במשנה הקוראת לנו להיות "מתלמידיו של אהרון" מדובר על דברים מעשיים: לאהוב שלום ולרדוף אחריו, לאהוב את הבריות ולקרוב לתורה. הואיל ומסכת אבות עוסקת ב'מילי דחסידותא', בהתנהגות טובה יוצאת דופן, אין היא צריכה להאריך בעניינים בסיסיים של מעשים הנובעים מאהבת ישראל. לכן המשנה שם מקצרת בלשונה.

אך המשנה המדברת על תלמידיו של אברהם אבינו אינה עוסקת בדברים מעשיים, אלא בתכונות נפש. כאן המשנה רואה צורך להרחיב, שכן האדם עלול לחשוב שהעיקר הוא המעשה בפועל ואין הכרח שגם תכונות הנפש יהיו טובות. זה חידושה של המשנה – לתכונות

המשנה במסכת אבות מונה שלוש תכונות המאפיינות את תלמידי אברהם אבינו וכנגדן שלוש תכונות של תלמידי בעלם הרשע. תלמידיו של אברהם אבינו הם בעלי עין טובה, רוח נמוכה ונפש שפלה, ואילו תלמידיו של בעלם הרשע הם בעלי עין רעה, רוח גבוהה ונפש רחבה.

אחר-כך המשנה מוסיפה ואומרת שתלמידי אברהם אבינו "אוכלים בעולם הזה ונוחלין העולם הבא", ואילו "תלמידי של בעלם יורשים גיהנום ויורדים לבאר שחת". המשנה מוסיפה ומביאה פסוק: "שנאמר ואתה אלוקים תורידם לבאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך".

לשם מה האריכות?

אריכות הלשון במשנה מעוררת תמיהה. המשנה הייתה יכולה לומר בקיצור "הווי מתלמידיו של אברהם אבינו", בדומה למאמר המשנה "הווי מתלמידיו של אהרון". מה עניינה של ההשוואה המפורטת בין תכונות התלמידים, ופירוט השכר והעונש הצפויים להם?

אמרת השבוע

תקיפות מול ליצנות

כאשר באו אנשי הבולשת הרוסית לאסור את הרבי הריי"צ מליובאוויטש עמדו בראשם שני שוטרים יהודים מה'בסקציה'. כשיצא הרבי מביתו ביקש מחייל לשאת בעבורו את שק חפציו.

אחד הבלשים היהודים, לולב שמו, מיהר לטול את השק מידי החייל, באמרו לרבי בלגלוג: "סבי היה נושא את חבילתו של סבכם, ועתה אשא גם אני את חבילתכם..."

הרבי הוציא את השק מידו ואמר: "סבך נשא את חפציו של סבי לאן שסבי ביקש ללכת. אתה רוצה לקחת את חבילתי לאן שאתה רוצה, וזה לא יקרה!", ובתקיפות החזיר את החבילה לידי החייל.

פתגם חסידי

"לכל אדם נקבעו ניצוצות שצריכים להתברר עלידו. כשם שאסיר מחכה לגאולתו, מחכים הניצוצות לאדם זה שיבוא ויבררם" (הרבי הריי"צ מליובאוויטש)

נבואת בעלם | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

בקצה בלבד

"אפס קצהו תראה וכולו לא תראה" (במדבר כג,ג). כשאתה מוצא חסרונות בישראל אין אלה אלא "בקצה", אצל יחידים, ולא בכלל ישראל.

(רבי מנחם-מענדל מקוצק)

דורש ריסון

"ויקר ה' אל בעלם וישם דבר בפיו" (במדבר כג,ז). מפרש רש"י: "נתן לו הקב"ה רסן וחכה בפיו". גם בברכות היה צריך לרסנו, כי בגמרא (סנהדרין קה) נאמר שלמים נהפכו כל ברכותיו של בעלם לקללות. לכן היה צורך לרסנו, שלא ירבה בברכות.

(מגדל דוד)

התחבולות לא יועילו

"כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל" (במדבר כג, כג). לעולם לא יוכלו שונאי ישראל לגבור עליהם. כל התחבולות, כל נחש וכל קסם – לא יועילו.

(רבי יצחק מוולוז'ין)

הפיכת הנפש הבהמית

"לא הביט אוון ביעקב... ה' אלוקיו עמו" (במדבר כג,כא). "לא הביט אוון ביעקב" – גם הנפש הבהמית נהפכת לטוב. ומניין שואבים כוח לחולל מהפך זה בנפש הבהמית? מ"ה' אלוקיו עמו" – נשמתו של כל יהודי היא חלק אלוה

ממעל ממש, ולכן בכוחה להפוך את הנפש הבהמית לקדושה.

(ספר המאמרים מלוקט)

צניעות בנופש

"וירא את ישראל שוכן לשבטיו" (במדבר כד,ב). אומרת הגמרא (בבא בתרא פ): "ראה שאין פתחי אוהליהם מכוננים זה כנגד זה". גם בדירת עראי חייבים להקפיד על גדר הצניעות, שלא כמי שמקילים בקיץ בענייני צניעות בהימצאם בדירת עראי, מחוץ לעיר, ואומרים "אחטא ואשוב" – כשאשוב בחזרה לעיר.

(הרבי מליובאוויטש)

ער בגלות

"כרע שכב כארי" (במדבר כד,ט). "כרע שכב" – גם כשיהודי 'ישן' בתרדמת הגלות, הרי הוא "כארי" – ליבו ער לקב"ה ולתורתו.

(אור התורה)

מזימת השונאים

"אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים" (במדבר כד,ד). "באחרית הימים" – בימים האחרונים לפני ביאת הגואל, ירצו ויתאמצו לעשות את "העם הזה", את עם ישראל, "לעמך", דומה בדרכו ובהתנהגותו לאומות העולם.

(רבי בונם מפשיסחה)

הכנר והזיכרון

"מזל טוב!", נשמעו קריאות נרגשות מכל עבר. החוגגים בברית המילה, שנערכה בכ"ד באלול תשס"ח, היו נרגשים. ברית מילה בעיר אומסק שבסיביר עדיין לא הייתה עניין שבשגרה.

עד לפני כחמש עשרה שנים לא הכירו יהודי העיר הקפואה טקס יהודי כלשהו. עשרות שנות קומוניזם מחקו כמעט לגמרי את חיי היהדות. בערים הגדולות והמרכזיות יותר פעלו בכליזאת כוחות שנאבקו למען שמירת הגחלת היהודית, אבל בערים הרחוקות התפתח נתק מוחלט.

מי שהוביל בשעתו את תנועת המרד היהודית היה הרבי הריי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, ששיגר את חסידיו למשימות של שמירת החיים היהודיים במחנת. רבים מהם נתפסו ונשלחו למחנות כפייה או הוצאו להורג. גם הרבי עצמו נעצר, נדון למוות, ובניסיון ניסים שוחרר, ב"בי"ג בתמוז תרפ"ז (1927).

אחרי קריסת השלטון הקומוניסטי החל מאמץ גדול להפיח חיים מחודשים בקרב יהודי מדינות חבר העמים. כך הגיע בשנת תשס"א הרב אשר קריצ'בסקי, שליח חב"ד, לאומסק והחל לכוון מחדש את מערכת החיים היהודיים. בית הכנסת חזר לפעול. הוקם גן ילדים, ובהמשך בית ספר. עוד ועוד נשמות יהודיות חזרו לצור מחצבתן.

שמחת ברית המילה שחגג הרב קריצ'בסקי לבנו הייתה אפוא גם חגיגת ניצחון של היהדות. אבי הבן עבר בין החוגגים, מזג כוסיות 'לחיים' לבני קהילתו וברך אותם מקרב לב. ברקע השמיע הכנר היהודי המפורסם גנאדי חבנסקי נעימות עליזות.

"יש לי בקשה!", נשמע פתאום קול מאחד השולחנות. הרב דן קריצ'בסקי, אחיו של הרב אשר ושליח בעצמו בעיר אופה שבמערב הרי אורל, פנה אל הכנר: "אנא נגן לכבוד אמנו את השיר 'א' יידישע מאמע'".

הכנר הנהן בראשו לחיוב וידו הושטה אל הקשת, אך הרב קריצ'בסקי סימן לו להמתין ופנה אל הקהל:

"אמנו, מרים, איננה יושבת כאן בגופה, אך בנשמתה היא ודאי עמנו. למרבה הצער, אימא נלקחה מאיתנו לפני עשרים שנה, עקב מחלה קשה, אבל אין בליבנו ספק שהיא מביטה

את כל זמנה ומרצה, מתוך התנדבות מוחלטת, למען עולים חדשים שעלו לארץ ישראל.

מרים קריצ'בסקי נולדה בבאקו למשפחה חסידית. החיים בימי השלטון הקומוניסטי לא היו קלים, וכאשר זכתה לעלות ארצה עם בעלה - נרתמה מיד לפעילות ציבורית.

בנו בגאווה ובאהבה ושומרת עלינו ועל התינוק החדש, גאה בנו ובכל אחד עשר ילדיה, הממשיכים את דרכה, דרכם של אביה וסבה, הדרך של עם ישראל".

הרב קריצ'בסקי סיפר לנוכחים קצת מסיפור חייה של אימו. איך גידלה משפחה ענפה, ובדבבד הקדישה

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

שליטה על העולם כולו

שליטתו של המלך המשיח על העולם מתוארת בנבואת בלעם: "ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת. והיה אדום ירָשָׁה, והיה ירָשָׁה שַׁעִיר אוֹיְבוֹי". גם בספר תהילים (עב"ח) מופיע תיאור על היקף שליטתו של המשיח: "וַיֵּרֶד מִיַּם עַד יָם וּמְנַהֵר עַד אֲפְסֵי אֲרָץ", וכפירוש אבן עזרא: "ימשול מים הדרומי, הנקרא הים האדום, עד ים הצפוני, הוא ים אוקיינוס, ומנהר היוצא מעדן, שהוא תחילת המזרח, עד אפסי ארץ, שהוא סוף המערב".

מה יהיה מעמדן של הארצות האלה? האם הן ייחשבו חלק מארץ ישראל? הרמב"ם פוסק (הלכות תרומות פרק א, הלכה ב): "ארץ ישראל האמורה בכל מקום היא הארצות שכובש אותן מלך ישראל או שופט או נביא מדעת רוב ישראל, וזה הוא הנקרא כיבוש רבים". נמצא אפוא שהארצות שיכבוש המשיח יקבלו דין של ארץ ישראל.

ואכן הרדב"ז מפרש כי מלך ישראל שכבש ארצות שמעבר לגבולות הארץ המובטחת לישראל, הארצות האלה יש להן דין ארץ ישראל לעניין המצוות התלויות בארץ: "משמע מהכא, שאם נכבש כל ארץ ישראל, ואחר-כך הלך מלך ישראל על-פי בית דין וכבש מקומות, אף-על-פי שאינן מן הארץ שניתנה לאברהם איבנו, יש להן קדושה כשאר ארץ ישראל".

ההצלחות הגדולות יהיו בהמשך

נראה שזו משמעות דברי חז"ל שארץ ישראל תתפשט על כל העולם (ילקוט שמעוני ישעיה רמז תקג): "עתידה ירושלים להיות כארץ ישראל, וארץ ישראל ככל העולם כולו". ועוד אמרו חז"ל (שם יחזקאל רמז שפג): "עתיד הקב"ה להשים אתכם נוחלים מסוף העולם ועד סופו... נמשלו ישראל כנקבה - מה נקבה נוטלת עישור מבית אביה [=מעשר לנדוניה], כך תפשו ישראל ארץ שבעה עממין, שהיא עישור של שבעים אומות. ולפי שירשו כנקבה, לפיכך אמרו שירה כנקבה, 'אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר; אבל לעתיד לבוא, שהם יורשים כזכר [=הכול], דכתיב: 'מפאת קדים עד פאת ים', לפיכך אמרים שירה בלשון זכר: 'שירו לה' שיר חדש תהילתו בקהל חסידים".

השלה" (בית דוד' לז, ב) מסביר שאין סתירה בין השליטה בכל העולם ובין ההבטחה על שלוש ארצות נוספות בלבד (קניז, קניזי וקדמוני), מפני שמדובר בשתי תקופות נבדלות: "עשרה אומות הבטיח הקב"ה לאברהם איבנו ולא נתן אלא שבעה, ולעתיד עוד שלוש. וקשה: וכי לעתיד יש גבול בדבר? הלוא כתיב 'וירד מים עד ים', כי בוודאי ימשול משיח מסוף העולם ועד סופו! ... על כן נראה שכל ההצלחות הגדולות לא יהיו תיכף בביאת הגאולה, רק בהמשך הזמן, שתתרבה הדעה בישראל... אז תתבטל הקליפה מכול וכול ויתקיים 'וירד מים עד ים'".

האור האלוקי יאיר

רבנו הזקן מבאר (לקוטי תורה מסעי פט, ב) את הדברים במובן הרוחני. בארץ ישראל השפיע האלוקי מתקבל בפחות צמצומים ומסכים המעלימים אותו, ואילו בחוץ לארץ הוא מצטמצם ומתגשם יותר. כאשר אומרים שכל העולם יהיה כארץ ישראל, הכוונה שהאור האלוקי יאיר בעולם כולו בלי הסתרים.

וכך הוא אומר: "לעתיד לבוא, שיזדכך העולם ולא יהיה העולם מסתיר כלל, לכך נאמר: 'ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ'. ואז יזדכך אפילו ארץ העמים, וכמו שכתוב: 'אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד'... וזהו ענין עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל העולם כולו, וארץ ישראל תקבל ממקום עליון יותר".

ביתה היה תמיד פתוח לכול. היא הקימה מרכזי סיוע למציאת עבודה בעבור רבבות העולים, והייתה כתובת לכל פנייה. אין פלא שרבים מילדיה ממשיכים את דרכה ומשמשים שליחי חב"ד ברוסיה ובמקומות אחרים ברחבי העולם.

"אימא", הוסיף הבן וסיפר, "זכתה לחינוך מוזיקלי. היו לה כישרונות ברוכים בתחום, ואף התקבלה ללימודים בקונסרבטוריון של העיר נובוסביירסק. היא ידעה להעריך מוזיקה טובה. ובכן, לכבודה ולזכרה, מבקש אני ממך, גנאדי היקר, לנגן את הניגון היהודי שובה הלב 'א' יידישע מאמע", סיים את דבריו.

רבים מן הנוכחים מחו דמעה למשמע הדברים. גנאדי עצמו הטיב את כינורו מתחת לסנטרו, הניף את הקשת על המיתרים - וצלילים רכים מילאו את האולם, וסחפו אחריהם את הנוכחים. "כמה אור ויופי יש בבית כשאימא נמצאת", שר הקהל, "וכמה עצוב וחשוך נעשה כשהשם לוקח אותה לעולם הבא!..."

פתאום חדלה הנגינה באחת. גנאדי שמט את הכינור. חיורון עלה על פניו, שפתיו רטנו. "אתם יודעים", הוא פנה אל האחים קריצ'בסקי, והקהל כולו דרוך למשמע דבריו, "גם אני למדתי מוזיקה בקונסרבטוריון של נובוסביירסק. היינו שלושה יהודים בלבד: אני ועוד שתי צעירות, שאחת מהן היא כיום אחתי. הייתה בינינו מין אחווה מחתרנית, של סוד משותף. שלושתנו השתייכנו לעם הנבחר והנדרף. באותם ימים קשים הייתה לזה משמעות אדירה. בזכות התמיכה ההדדית לא נטמענו בין הגויים".

קולו של גנאדי נרעד. "אמרו לי בבקשה, האם מירה, מירה אשורבנה, היא... אימא שלכם?"

דממה הוטלה באולם. הנהוני הראש הספיקו לגנאדי. כך קראו לה בשפה הרוסית: מירה אשורבנה (בת אשר).

גנאדי שב ואחז את הכינור בתנועה איתנה, הניף את הקשת בידו הימנית ופצח מחדש בנגינה, ועיניו זולגות דמעות.

ההשגחה הפרטית המופלאה, שהפגישה בין בניה של מרים קריצ'בסקי ובין היהודי השלישי בכיתתה, נהפכה לשיחת היום בקהילה היהודית של אומסק. גנאדי עצמו ראה בה אות משמים. זמן לא רב לאחר מכן כבר נראה בבית הכנסת, מחפש את עזרתו של הרב אשר, בנה של מירה, במציאת דרכו לשוב אל חיק היהדות.

איך אומרים 'חסידות' ברוסית

פשוט על בית הכנסת וחקרו את המתפללים שהואשמו בהתכנסות בלתי-מאושרת... נעצרת עם המתפללים האחרים ולבסוף שוחררנו."

קו ישראל-מוסקוה

הצעיר הנלהב שאף להיות כאחד החסידים. בתוך זמן קצר נעשה שומר תורה ומצוות במלוא מובן המילה, ובהמשך החל למסור בעצמו שיעורי תורה לחבריו. לימים הצטרף רשמית לפעילות חב"ד במדינה, שבראשה עומד הרב הראשי ושליח חב"ד הרב בערל לאזאר.

בשנת תשנ"ג (1993) זכה הרב קמישוב לעלות לארץ. הוא לא חשב לחזור לרוסיה, אך יד ההשגחה רצתה אחרת. לפני כעשר שנים פנה אליו הרב ברוך גורין, מהוצאת הספרים 'לחיים' ברוסיה, בבקשה לתרגם ולערוך ספרי חסידות בעבור הקהל דובר הרוסית. הוא נענה בחיוב ומאז חייו מתנהלים בקו ישראל-מוסקוה.

לפחות פעם בחודש ממריא הרב אורי קמישוב (67), תושב מעלה אדומים, למוסקוה. שם, בבית הכנסת החסידי המפורסם 'מארינה רוצ'ה', הוא שוהה כשבועיים ומסר שיעורי חסידות ככולל, ליהודים הצמאים לתורת השם.

לצד שיעורי החסידות הוא עוסק בתרגום ספרי חסידות לרוסית. ספריו גרמו לרבים להתחבר לתורת החסידות ולהתחיל לשמור תורה ומצוות. לרגל חג הגאולה י"ב בתמוז הוא ניאות לספר את סיפור חייו, המייצג את ניצחון היהדות על שלטון הרשע הקומוניסטי.

תפילה וחקירה

הרב קמישוב נולד וגדל במוסקוה בימי האימים של הצורך סטלין. את צעדיו הראשונים בחיי תורה עשה כעבור שנים רבות, בעקבות שיעור שמסר מורה לעברית. "השיעור עסק קצת בהכרת היהדות, וזה משך אותי", הוא מספר.

הפחד מהשלטון הקומוניסטי העיב על קיום החיים היהודיים. ובכל זאת הוא התחבר לחסידי חב"ד ב'מארינה רוצ'ה', למד מאורחותיהם ודבק במנהגיהם. זיכרונות רבים יש לו מאותם ימים: "בשמחת תורה בשנת תשמ"ד הצטרפתי לקבוצת חסידים שיצאו לשמח יהודים בבית כנסת אחר. כשסיימנו, עברנו דרך 'מארינה', ואז נקלענו לדרמה גדולה: המון חוקרי קג"ב

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

מה טובו אוהליך

שאלה: האם אדם יכול לחייב את שכנו להשתתף בבניית גדר בינו ובין השכן, כשהשכן טוען שאינו זקוק לגדר?

תשובה: כשכבא בלעם לשבח את ישראל, נאמר (במדבר כד, ב'ה): "וירא את ישראל שוכן לשבטיו... וישא משלו ויאמר: מה טובו אוהליך, יעקב!". מה ראה? ראה שאין פתחיהם מכוונים זה לזה, אמר: ראויים הללו שתשרה עליהם שכינה.

מכאן למדו חז"ל שאסור לפתוח פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון של חברו, אלא יש להרחיק משהו לצדדים, שהרי אין אדם יכול להיזהר ולעצום עיניו כל היום. ואפילו במקום שאינו יכול לחייב את השכן לעשות מחיצה, אסור לו לעמוד ולהביט לחצר השכן ולביתו.

לא קל לתרגם. הרב קמישוב (צילום: אלי סגל)

המאפשרת גם למתחילים ללמוד ולהבין את העניינים. הופתעתי לגלות שיהודים העוסקים בפילוסופיה, והרחוקים משמירת מצוות, החלו להתעניין ביהדות בעקבות קריאת הספר."

תרגום ספר חסידות לרוסית אורך אצלו לכל הפחות שנה. איך מתרגמים מושגים חסידיים עדינים לשפה הרוסית? הוא משיב: "אכן, קשה לתרגם את המושג עצמו. לכן אנחנו מצרפים דברי הסבר והרחבה, המוגשים מן הקל אל הכבד, כדי שהמושגים האלה יהיו בהירים לכל יהודי". את י"ב בתמוז, אם שאלתם, יחגוג הרב קמישוב, איך לא, בהתוועדות חסידית עם תלמידיו במוסקוה.

חסידות ברוסית

בימים האלה הוא שרוי בעיצומה של מלאכת תרגום חלק נוסף של ספר 'דרך מצוותיך' לצמח צדק' מליובאוויטש. "בעיניי זה שער הכניסה לעולמה של חסידות חב"ד", מסביר הרב קמישוב. "הספר, העוסק בתכנים חסידיים עמוקים, כתוב בדרך מבוארת מאוד,

גפן בס"ד
ביטוח משכנתא
בתנאים מיוחדים
 כולל ביטוח צד ג' • צנרת • ביטוח לרעידות אדמה
077-444-7777
 e-mail: info@basad.co.il (שליחה 1)
 מועד אג"מ 24 שנה

מצפים לגאולה?
'ימות המשיח' - הספר שמסביר בשפה בהירה וקולחת כל מה שצריך לדעת על הגאולה ועל ביאת המשיח
טל' 03-9606120

ספרי תורה
רוכשים ביודאקה חב"ד
 ניתן להזמין ולקנות ספרי תורה אלקטרונית וספרים ובעלים שונים.
יודאקה חב"ד
 ראשון-תמישי 9:30-20:30
 ימי שישי וערב חג 13:00-9:30
 ממוז בת ישר. כפר חב"ד
052-54-51-113 • 03-9606120
 ניתן לרכוש ממתנות טלפונית

רשת משקפיים

280

מאוחדת

מעל אלף דגמים המבצע ממשוך!

מכבי
אלפי משקפיים בחינם!

בסניפים: בני ברק, ירושלים, ביתר ובית שמש
 כולל אנטי רפלקס \ נגד שריטות • כולל עדשות 156 cr • כולל חוסם קרינת מחשב uv • לחברי מאוחדת שיא ומכבי זהב עד גיל 18 • עד מספר 6 / צילינדר 2

בקניית משקפיים בדיקה חינם **1599-555-280**